

Den Haag, 12 juni 2012

De Algemene Rekenkamer heeft sinds mei 2009 vijf rapportages gepubliceerd over de interventies en arrangementen die het Ministerie van Financiën heeft genomen om de gevolgen van de kredietcrisis tegen te gaan. Tijdens de briefing op 27 maart jl. aan de Vaste commissie voor Financiën presenteerden we de website www.kredietcrisis.rekenkamer.nl. Op deze site hebben we het onderzoeksmateriaal uit de eerste vijf rapportages overzichtelijk en gebruiksvriendelijk gecompileerd. Totdat de interventies en arrangementen beëindigd of afgehandeld zijn, zullen we onze bevindingen regelmatig en in een vast ritme op deze site publiceren, zodat de ontwikkelingen rondom alle interventies en arrangementen over de looptijd daarvan in één oogopslag te volgen zijn. Deze actualiseringen betreffen belangrijke wijzigingen in de interventies, financiële wijzigingen en ander relevant nieuws.

Tijdens de briefing hebben we toegezegd de Tweede Kamer op belangrijke actualisaties van de website te attenderen. Enkele belangrijke ontwikkelingen van deze eerste actualisatie:

- **ABN AMRO** keert in 2011 voor het eerst dividend uit: een interim-dividend van € 200 miljoen.
- In juli 2011 is de Stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen opgericht, **NL Financial Investments** (NLFI). Belangrijkste opdracht voor NLFI is het namens de Staat uitoefenen van de aandeelhoudersrechten in ABN AMRO Group N.V., ASR Nederland N.V. en twee kleinere vennootschappen. In het najaar van 2011 is het beheer van de betreffende aandelen overgedragen van het Ministerie van Financiën aan NLFI.
Met de oprichting van NLFI wordt tegemoetgekomen aan de wens van de Tweede Kamer om het aandeelhouderschap in ABN AMRO Group N.V. en ASR Nederland N.V. zakelijk en niet-politiek in te vullen en de belangen te scheiden.
- In het kader van de **kapitaalverstrekkingfaciliteit** heeft Aegon eind 2011 de volledige schuld van € 3 miljard afgelost.
- ING heeft in het kader van de kapitaalverstrekkingfaciliteit haar restschuld aan de Staat in 2011 teruggebracht van € 5 miljard naar € 3 miljard.
- Vanaf 2011 kunnen de financiële instellingen in kader van **garantiefaciliteit bancaire leningen** hun leningen vervroegd terugkopen. In 2011 hebben hiervan NIBC, Achmea en ABN AMRO voor een totaalbedrag van circa € 3,8 miljard gebruikgemaakt. Tot nu toe heeft de Staat op grond van de garantiefaciliteit bancaire leningen nog geen uitgaven hoeven doen.
- Het bedrag van € 1,4 miljard dat de Nederlandse Staat heeft voorgefinancierd om tegoeden van spaarders bij de IJslandse bank Landsbanki te vergoeden moet in eerste instantie terugkomen uit de **failliete boedel van Landsbanki**. In december 2011 heeft de Staat uit deze failliete boedel een eerste uitkering ontvangen van € 443 miljoen.
- De **back-up faciliteit ING** is begin 2012 aangepast als gevolg van de verkoop door ING van het Amerikaanse dochterbedrijf ING Direct US aan de Amerikaanse bank Capital One. Vanwege de eisen van de Europese Commissie aan staatssteun moet ING herstructureren. De verkoop van ING Direct US is onderdeel van het herstructureringsplan van ING.
- Het **financiële totaaloverzicht** van de door de Staat daadwerkelijk uitgegeven en ontvangen bedragen voor de verschillende interventies

laat zien dat het totaalsaldo van de interventies afneemt. Volgende tabel brengt deze ontwikkeling van de afgelopen jaren in beeld. Was het totaalsaldo eind 2008 € 83 miljard negatief, eind 2011 is het totaalsaldo € 35 miljard negatief.

	2008	2009	2010	2011
Saldo	- € 83 miljard	- € 44 miljard	- € 41 miljard	- € 35 miljard

De volgende actualisatie van de website Kredietcrisis is gepland in de eerste week van september 2012.

Een afschrift van deze brief sturen wij aan de minister van Financiën.

Algemene Rekenkamer

Saskia J. Stuiveling,
president

dr. Ellen M.A. van Schoten RA,
secretaris